

Rozemarijn

Dagbesteding voor kinderen

Werkplaatsen voor volwassenen

Wonen en logeren voor kinderen en (jong-)volwassenen

Therapieën

Thuisondersteuning

Rozemarijn is een organisatie in Heemstede en Haarlem waar zorg wordt geboden aan kinderen en volwassenen met een beperking.

Rozemarijn biedt dagbesteding, wonen, logeren en thuisondersteuning.

In Haarlem is onder de naam Ferm Rozemarijn een buurtschap ontstaan waar kinderen met uiteenlopende beperkingen en jongvolwassenen met begeleidingsvragen samenwonen met families.

Rozemarijn maakt onderdeel uit van de Raphaëlstichting, een netwerkorganisatie van zes zorginstellingen verspreid over Noord Holland. De zorg wordt verleend door medewerkers die zich laten inspireren door de antroposofische mensvisie.

In de natuur is Rozemarijn een plant waarvan de vruchten, verwerkt tot bijvoorbeeld zachte huidolie, een warme en wekkende energie geven. Een hartverwarmend geschenk van de natuur. Warmte is het geheim van Rozemarijn. Warme betrokkenheid die tot het hart spreekt.

Rozemarijn in Heemstede en Haarlem biedt specifieke zorg op vijf manieren:

- Dagbesteding voor kinderen
- Werkplaatsen voor volwassenen
- Wonen en logeren voor kinderen en (jong-)volwassenen
- Therapieën
- Thuisondersteuning

Warmte in de zorg voor kinderen met een beperking, evenals in de begeleiding van volwassenen, is pas mogelijk als de medewerkers aandacht voor hen hebben. Deze kinderen en volwassenen zijn belemmerd in hun verstandelijke uitingen of worden in hun functioneren gehinderd door fysieke of psychische problemen. Daarom hebben zij aandacht nodig om hun plek op de wereld in te kunnen nemen.

Luisteren met je hart

Aandacht die de ene mens aan de andere mens schenkt door er te zijn voor de ander, door te luisteren, door aan te sluiten bij de ander. Want aandacht schenken en aandacht krijgen zijn basisvoorwaarden voor het leven. Een dwang of een moeten is hier niet op zijn plaats, het staat een mens immers vrij om dit wel of niet te doen.

Aandacht is een bijzondere vorm van warmte. Het is menselijke warmte die je nodig hebt

om je prettig te voelen. Natuurlijk kan er ook te veel of te weinig aandacht worden gegeven. Maar bij oprechte aandacht merk je dat je wordt gezien en krijg je het gevoel dat je ertoe doet, dat je erbij hoort, dat je er mag zijn, dat je de moeite waard bent. Dit speelt een belangrijke rol in hoe je elkaar bejegt en hoe je elkaar ontmoet.

Wanneer er belangstelling voor je is, voor je fysieke en psychische welbevinden, wordt ook ontwikkeling mogelijk. Een ontwikkeling waarbij iets nieuws ontstaat, waarbij nieuwe dingen kunnen worden geleerd. Belangstelling kun je niet veinzen, die moet echt zijn. Hoe doe je dat? Bijvoorbeeld door in te zien dat het uiterlijke verschijningsbeeld van een mens niet het hele verhaal is. Juist bij mensen met een beperking kun je beleven hoe de uiterlijke verschijningsvorm hun werkelijke menszijn verbergt. Achter de eventuele zichtbare vertekening gaat iets schuil dat niet gemankeerd is, maar nog helemaal gaaf en intact. Alleen blijft dat voor gewone ogen onzichtbaar. Dat kun je alleen met het hart zien. Je moet dus leren met je hart te gaan kijken, een hart dat klopt en warmloopt voor wie een mens in werkelijkheid is. Dat licht laat schijnen op die werkelijkheid. Het maakt warm voor wat zichtbaar kan worden. Het ziet niet alleen verstoorde lichaamsfuncties en ongewone en onhandige lichamelijke uitingen, maar het ziet een unieke mens met een eigen ontwikkeling. Dit kan op iedere plek worden gedaan, in iedere situatie. Wel moet dit innerlijke vuur steeds weer opgezocht worden, om het eigen vlammetje van het kind of van de volwassene aan te kunnen ontsteken.

Aanmelden

Voor aanmelding is het van belang dat er een indicatiebesluit van het CIZ komt. Het CIZ beoordeelt of iemand zorg nodig heeft en welk type zorg dat is. Een indicatie is nodig om in aanmerking te komen voor een AWBZ-voorziening. Zie ook www.ciz.nl.

Voor de indicatie moeten formulieren worden ingevuld. Daarop kunt u aangeven welke zorgaanbieder u verkiest en ook of u zelf budgethouder wilt worden (dus een Persoonsgebonden Budget - PGB - wilt hebben). U kunt hierbij ondersteuning van ons krijgen.

Adresgegevens

Rozemarijn

Kinderdagcentrum en thuisondersteuning
Ir. Lelylaan 10, 2103 XP Heemstede
Tel.: 023 - 527 63 66
Fax: 023 - 527 46 86
E-mail: info@rozemarijn.net

Wonen-logeren

Ferm Rozemarijn
Belgiëlaan 2 a t/m p
2034 AX Haarlem
Tel: 023 - 530 00 30
Fax: 023 - 530 00 31
E-mail: info@rozemarijn.net

Kinderdagcentrum

Het is tien voor negen. Een voor een druppelen de kinderen van de jongste groep naar binnen. Vier, vijf, zes jaar. De een gebracht door haar moeder, de ander aan de hand van de taxichauffeur. De derde zit in een buggy, de vierde in een rolstoel. Elk wordt van harte verwelkomd. Het zijn individuen, een voor een. Ieder krijgt een andere, eigen behandeling. Hier worden handen en voeten voorzichtig warm gewreven, daar een verkrampd kind even op bed in de kussens gelegd. Totdat een kring wordt gevormd om de dag te openen. De kabouterpop komt tevoorschijn en gaat de kring langs om de kinderen en volwassenen te begroeten. Iedereen wordt erbij betrokken, de leidster is daar heel bedreven en creatief in. Zij slaat niemand over, allen horen erbij en nemen deel. Zo ontstaat er een geheel.

Alle handelingen en gebeurtenissen staan in relatie tot het therapeutisch leerprogramma dat we de kinderen overdag bieden. Elk moment van de dag kan gebruikt worden om de kinderen iets te leren over hoe onze wereld in elkaar steekt en hoe wij met elkaar in deze wereld leven. Bij de kleintjes gebeurt dat met veel liedjes, spelletjes en heel veel aandacht voor de verzorging en het wekken van het lichaam en bijvoorbeeld het eten en drinken. Bij de wat oudere kinderen worden ook lesjes gegeven. Veel aandacht wordt er gegeven aan creatieve vaardigheden en kunstzinnige werkvormen. Wanneer de kinderen nog ouder worden wordt handvaardigheid een belangrijk

onderdeel als voorbereiding op het werken in bijvoorbeeld een van de werkplaatsen. Er zijn vijf groepen met kinderen, ingedeeld naar leeftijd.

In een groep met iets oudere kinderen, negen, tien, elf jaar, gaat het in de dagbesteding wat anders toe. De warmte bestaat hier uit kleine duwtjes in de rug. De kinderen kunnen meer, zijn al wat zelfstandiger. Maar zelfstandig of niet, ieder kan met meer of minder begeleiding kleine taakjes verrichten. Helpen afwassen bijvoorbeeld, of de tafel dekken. Als de leiding daar warme belangstelling voor toont, lukt dat meteen beter. De gezichten worden blij wanneer besloten wordt om gezamenlijk naar de markt te gaan voor boodschappen, als voorbereiding op de kookles. Jassen worden tevoorschijn gehaald, dassen ook, want de wind buiten is fris. Even later staat de hele groep op de stoep en gaat op pad. Op de markt is een bezoekje aan de visboer vaste prik. Die herkent hen meteen en begroet hen warm en joviaal.

Werkplaatsen

Rozemarijn heeft diverse werkplaatsen, zoals de bakkerij, de tuinwerkplaats inclusief dierverzorging, houtbewerking, weven en de kookwerkplaats.

De bakkerij is een van de werkplaatsen voor de jongeren en jongvolwassenen die vanwege hun psychische kwetsbaarheid nog graag dichtbij huis willen werken. De bakkerij is de plek bij uitstek waar je met warmte te maken krijgt. En waar je leert wat een warmtehaard kan bewerkstelligen. Wat ruikt er lekkerder en wat is er lekkerder dan warm, versgebakken brood? Maar eer het zover is, komt er heel wat bij kijken. Als buitenstaander heb je er geen idee van, wat een precies en secuur werk dit is. Een leerlingbakker krijgt een strenge scholing. Anders komt er van het brood niets terecht. Het verhaal van het brood is het verhaal van de perfecte balans tussen de verschillende ingrediënten.

Om te beginnen is daar het meel. Er zijn verschillende soorten meel en elk soort vraagt een andere behandeling. Je hebt niet voor niets zo veel verschillende broodsoorten. Verder speelt hoeveelheid en gewicht een rol, evenals water en rijsmiddel, temperatuur en tijdsduur. In de oven, uit de oven; in de rijskast, uit de rijskast. Alles op zijn eigen tijd, anders blijft het een onsmakelijke klomp of schiet het door, rijst het het bakblik uit.

Hier moet je mee leren omgaan, je kunt niet je eigen gang gaan. Want je moet doen wat nodig is. Het resultaat is zichtbaar, en je proeft het. Je weet ook voor wie je het doet en maakt; je hebt tevreden klanten, of niet. Het is een heel proces, heel subtiel en precies. Het juiste doen op het juiste moment. Aansluiten bij wat er al is

en daar gebruik van maken om iets nieuws, mooiers geboren te laten worden.

Voor de jongeren die het kinderdagcentrum zijn ontgroeid is er de mogelijkheid om zich te oriënteren op diverse werkgebieden. Werken is voor elke volwassene in de kracht van zijn of haar leven een essentieel gegeven om het leven zin te geven en als zinvol te beleven. In dit voorbeeld is te zien hoe het hele proces van het gemalen graan wordt doorlopen om uiteindelijk tot brood te komen dat vervolgens voor anderen tot voeding zal zijn. Werken is met aandacht en materie als graan of hout omzetten in een product dat dienstbaar is aan de mens. Het kan ook met dezelfde aandacht het leveren van een dienst aan een ander zijn: het schoonmaken, het koken, de administratie. Datgene wat je als kind maakte of deed voor jezelf of je vader of moeder, wordt nu voor een ander, die je soms helemaal niet kent.

Wonen en logeren

In de namiddag wordt er in het woonhuis al druk gekookt. Een van de bewoonsters heeft dienst. Het wordt couscous. De andere jonge bewoonsters die al terug zijn van werk of dagbesteding staan ook in de keuken.

Er wordt druk uitgewisseld, de laatste nieuwtjes wil niemand missen. Het gaat heel snel, en spettert er vanaf. Deze jonge vrouwen wonen hier zelfstandig, ieder heeft een eigen kamer met zijn eigen spulletjes. Maar ze eten gezamenlijk. De tafel wordt gedekt. Hier en daar wordt door de leiding een aanwijzing gegeven, of bijna onmerkbaar bijgestuurd. Dit zijn jongvolwassenen die aan elkaar gewaagd zijn. Ze kunnen elkaar ook in de haren zitten, maar dat hoort erbij: doetjes zijn het niet. Op hun eigen kamer zijn ze allemaal apetrots. Even verderop heeft een jongeman

een eigen appartement. Dat is een oase van rust. Aan de muur gaat hij nog nieuwe schilderijen hangen die hij net heeft gekregen. In een andere huiskamer valt een warm roze-rood licht naar binnen. Kinderen in een rolstoel zitten met elkaar en hun begeleiders rondom de tafel. Er zijn heel wat handen nodig om iedereen te eten te geven. Toch is het heel gezellig; dat is te merken aan de geluiden die de kinderen maken. Voordat ze gingen eten werd er met elkaar gekookt. Er werd geroken en even in de pan geroerd. Voor het eten wordt er een lied gezongen. De kinderen veren op in hun rolstoelen, een hoofd gaat omhoog, een luisterende blik, verwachtingsvol voor het heerlijk bereide warme eten.

In Ferm Rozemarijn vinden kinderen, jongeren en (jong)volwassenen met beperkingen van uiteenlopende aard hun thuis. Medewerkers,

mantelzorgers en buren dragen bij aan een 'zijnskwaliteit' die de bewoners een warm geborgen en veilig gevoel kunnen geven. Elkaar ontmoeten is een belangrijk gegeven. De woningen liggen in een hoefijzervorm rond de centraal gelegen tuin. Deze tuin is de ontmoetingsplek bij uitstek, als het kloppend hart van de buurtschap. Hier kom je elkaar tegen. Hier kun je met elkaar jaarfeesten vieren, waarbij ieder op zijn eigen unieke wijze meedoet en ook de buren van verderop zijn van harte welkom. Samen zijn maar ook, als het nodig is, je kunnen terug trekken in een eigen kamer.

Logeren

In het logeerhuis staan die middag een paar ouders met hun jas aan in de keuken. Ze zijn in gesprek met de groepsleiding en wisselen ervaringen uit. Het is de vaste middag waarop kinderen worden gebracht en gehaald. Twee van de kinderen zitten aan de keukentafel, een ervan in een rolstoel. Ze doen een spelletje. Een derde staat klaar om met zijn vader mee te gaan.

De boodschappentas is op tafel neergezet, groente steekt eruit. Een kind wacht ongeduldig met een schort om. Op het aanrecht ligt de snijplank al klaar. Op het fornuis een grote pan om soep in te koken. Dan gaat er iets mis met het spelletje. Een van de kinderen is boos, de oorzaak is echter niet helemaal duidelijk. Is het het vuur van het spel, of toch iets anders? De onrust van het komen en gaan bijvoorbeeld? De leiding vangt het professioneel op en houdt het kind dicht bij zich. Het zal straks helpen met koken. Het andere kind mag zich boven op haar kamer even terugtrekken.

Therapieën

Uitwendige therapie is een van de therapieën die op Rozemarijn wordt geboden. De therapeute gaat voor naar de kamer waar zij kinderen ontvangt en behandelt. Het is er klein, maar knus en warm. Niet alleen qua temperatuur, maar ook qua kleuren op de muur en aankleding van de ruimte. Uitwendige therapie, de naam zegt het al: men richt zich op de buitenkant van het lichaam. De huid moet goed verzorgd worden. Dat helpt kinderen om zich lekker in hun vel te voelen. En dat zorgt ervoor dat zij beter kunnen meedoen, meer kunnen leren. Het heeft alles met warmte te maken. Om te beginnen lichaamswarmte, die er misschien te weinig is op plaatsen als de benen of de armen. Of teveel, zodat je een heel warm rood hoofd hebt. Goed beschouwd is warmte een wonder. Het zit van binnen en is er altijd. Als iemand niet eerst van binnen warm wordt, werkt alleen van buitenaf verwarmen niet. Je kunt warmte niet vastpakken, want het is iets dynamisch dat toeneemt en weer afneemt. Binnen die dynamiek beweegt de therapeute

zich. Warmte is een oerelement waarvan zij gebruik maakt. De kinderen voelen zich zinderoger beter als zij bij haar vandaan komen.

Andere therapieën die mogelijk zijn op Rozemarijn zijn fysiotherapie, ritmische massage, muziektherapie, kunstzinnige therapie, speltherapie en spelbegeleiding. En in beperkte mate ergotherapie en logopedie. Als iemand extra ondersteuning nodig heeft wordt in samenspraak met de mensen die bij het kind betrokken zijn, gekozen welke therapie op dat moment het beste bij het kind aansluit.

Thuisondersteuning

Een prille loot aan de stam van Rozemarijn is de thuisondersteuning. Het kan om praktische thuisondersteuning gaan, zoals een kind begeleiden en ondersteunen bij activiteiten, het eten en het naar bed gaan, zodat ouders even de handen vrij hebben. Of ouderbegeleiding als ouders vragen over de opvoeding van hun kind hebben. Medewerkers gaan een aantal uren per week naar het kind in de thuis-situatie. Dit gebeurt ter ondersteuning op vraag van de ouders zelf. Het samenwerken met de ouders is hierbij nog veel directer dan in alle eerder genoemde situaties. Er is in de begeleiding ook veel hetzelfde, zoals het gebruik maken van wat de gewone dingen in het dagelijkse leven aan mogelijkheden bieden.

Overleggen met de ouders is heel belangrijk, evenals meedoen met wat de situatie vraagt. De betrokkenheid en warme belangstelling maken veel mogelijk. Er kan iets nieuws ontstaan, een nieuwe ontwikkeling bij het kind en in het gezin. Dat vraagt inzet en flexibiliteit van beide zijden. Warme aandacht voor het individuele van het kind, binnen de context van het gezin.

Aansluiten bij de vraag

Ieder kind heeft (pleeg)ouders of verzorgers. Wij vinden het fijn dat ouders zoveel mogelijk bij de zorgverlening betrokken zijn en dat er een samenhang komt met de ontwikkeling van het kind in de thuissituatie. Ouders kennen hun kind heel goed en bij die ervaringsdeskundigheid willen wij graag

aansluiten. De vraag van de ouders is uitgangspunt in de te starten zorg en begeleiding. Naarmate de kinderen ouder worden is het een uitdaging voor ouders en medewerkers om het kind, later de jongvolwassene, steeds meer te betrekken in het horen van de vraag. Dit vraagt een betrokken, open houding, een

houding gevoed door de warme hartenkrachten. Zo kan het kind of de jongvolwassene zich steeds meer gezien voelen en groeien naar een fase waarin het zelf mede kan kiezen in het vorm geven van zijn of haar leven. Bij de jongeren die wonen in Ferm Rozemarijn zien we dit al ontstaan.

Rozemarijn maakt onderdeel uit van de Raphaëlstichting, een netwerkorganisatie waarbinnen zes instellingen zorg verlenen aan mensen met een verstandelijke beperking, met een psychiatrische zorgvraag en met niet aangeboren hersenletsel.

Zij werkt op basis van de antroposofische zorgvisie waarin aandacht voor individueel talent binnen een sociale context voorop staat.